

- 1- چرا در اواخر جنگ جهانی اول حکومت روسیه نیروهایش را از ایران بیرون برد؟ زیرا بر اثر وقوع انقلابی عظیم حکومت روسیه سرنگون شد. پس از آن نام این کشور به اتحاد جماهیر شوروی تغییر یافت.
- 2- قرارداد 1919 بین کدام کشورها منعقد شد و مفاد آن چه بود؟ این قرارداد بین ایران و انگلستان بسته شد. براساس این قرارداد اداره امور نظامی و مالی ایران در اختیار کارشناسان (مستشاران) نظامی و مالی انگلستان قرار می گرفت.
- 3- چه کسانی با قرارداد 1919 به مخالفت برخاستند؟ آیت الله مدرس و شیخ محمد خیابانی.
- 4- به نظر شما دلیل مخالفت گسترده با قرارداد 1919 چه بود؟ جلوگیری از سلطه ی همه جانبه ی انگلستان بر ایران.
- 5- علت کودتای 1299 چه بود؟ انگلستان پس از ناکامی در اجرای قرارداد 1919، درصدد برآمد که از طریق کودتا اهداف خود را در ایران پیگیری کند.
- 6- چه عواملی به رضاخان در دستیابی به قدرت کمک کرد؟ حمایت انگلیسی ها از رضاخان - نارضایتی مردم از اوضاع کشور (ناامنی) بی کفایتی احمدشاه - رهبران و احزاب سیاسی غرب گرا که در مجلس چهارم و پنجم قدرت گرفته بودند.
- 7- کودتای 1299 چگونه انجام شد؟ توضیح دهید؟ انگلستان پس از ناکامی در اجرای قرارداد 1919، درصدد برآمد که از طریق کودتا اهداف خود را در ایران پیگیری کند. به همین دلیل یکی از فرماندهان نیروی قزاق (لشکر) به نام رضا خان ابرگرزید. در سوم اسفند 1299 نیروهای تحت فرمان رضاخان مراکز مهم پایتخت را اشغال کردند و کودتا کردند. رضا خان ارتش نوینی را پایه گذاری کرد. و آشوب های داخلی را فرو نشاند و نظم و امنیت را برقرار کرد. سپس او با استفاده از موقعیت خود به عنوان فرمانده کل قوا و نخست وزیر، طرفداران خود را وارد مجلس کرد و سرانجام مجلس، احمد شاه را برکنار و حکومت را به او واگذار کرد.
- 8- شیوه حکومت رضاخان را نام ببرید؟ 1- استبداد 2- سرکوب مخالفان
- 9- استبداد حکومت رضاخان چگونه بود؟ رضاخان از ابتدای حکومت به استبداد و دیکتاتوری روی آورد. در دوران حکومت او، هیئت وزیران و نمایندگان مجلس شورای ملی اختیار و استقلال چندانی نداشتند و تابع دستورات شاه بودند.
- 10- سرکوب مخالفان توسط رضا خان چگونه بوده است؟ حکومت رضاشاه به احزاب و روزنامه های مستقل اجازه ی فعالیت نمی داد و با زور و خشونت، فضای خفقان، ترس و سرکوب را بر جامعه حاکم کرد. در چنین شرایطی، مخالفان سرنوشتی جز تبعید، زندان، شکنجه و اعدام نداشتند.
- 11- برخی از اقدامات رضاشاه را در دوره حکومتش بیان کنید؟ 1- نوسازی تشکیلات نظامی که از کودتای 1299 آغاز شده بود با قوت ادامه یافت 2- مدارس و مراکز آموزشی جدید در شهرهای مختلف کشور گسترش پیدا کردند 3- نخستین دانشگاه ایران (دانشگاه تهران) بنیان نهاده شد. 4- راه های شوسه توسعه یافتند و راه آهن سراسری که خلیج فارس را به دریای مازندران متصل می کرد احداث شد. 5- موسسات و مراکز صنعتی متعددی در ایران به وجود آمدند.
- 12- اقدامات رضاشاه را بی تضعیف ارزش های اسلامی و تخریب فرهنگ ایران چه بود؟ مجبور کردن مردم به این بود که لباس یکسانی به تن کنند و کلاه لبه داری (مشهور به کلاه پهلوی) بر سر بگذارند. پس از آن محدودیت هایی برای برگزاری مراسم مذهبی از جمله عزاداری امام حسین (ع) به وجود آمد و زمزمه ی برداشتن (کشف حجاب) مطرح شد.
- 14- قیام خونین مردم مشهد در مسجد گوهرشاد را شرح دهید؟ مردم مشهد در اعتراض به کارهای رضاشاه قیام کردند و در مسجد گوهرشاد گردهم آمدند. نیروهای نظامی برای سرکوب این قیام، مردم را در کنار حرم حضرت امام رضا (ع) به گلوله بستند و عده ای را شهید و مجروح کردند.
- 15- جنگ جهانی دوم چگونه آغاز شد؟ با هجوم برق آسیای آلمان به لهستان جنگ جهانی دوم آغاز شد.
- 16- دولت های محور و متفقین در جنگ جهانی دوم شامل کدام کشورها بودند؟ کشورهای ایالتالیا و ژاپن به آلمان پیوستند و دولت های محور را تشکیل دادند. در جبهه ی مقابل، انگلستان، فرانسه، شوروی و آمریکا قرارداد شدند که متفقین خوانده می شدند.
- 17- در جنگ جهانی دوم دولت ایران چه موضعی گرفت؟ دولت ایران اعلام بی طرفی کرد. اما در شهریور 1320، متفقین حضور تعدادی از کارشناسان آلمانی را در ایران بهانه قرار دادند و کشور ما را به اشغال خود درآوردند.
- 18- هدف اصلی نیروهای متفقین از اشغال ایران چه بود؟ هدف اصلی آنها از این اقدام، استفاده از موقعیت و منابع و امکانات ایران به سود خویش بود.
- 19- متفقین پس از اشغال ایران چه کردند؟ رضاشاه را مجبور کردند که به نفع پسرش، محمد رضا از قدرت کناره گیری کند و سپس او را از کشور تبعید کردند.
- 20- آثار زیانبار (پیامدهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی) جنگ جهانی دوم برای ایران چه بود؟ جنگ جهانی دوم همچون جنگ جهانی اول، به اقتصاد و جامعه ی ایران خسارت و آسیب زیادی وارد کرد. مردم ایران طی آن سال ها با کمبود و گرانی شدید مواد غذایی، مخصوصاً نان، روبرو بودند و عده ی زیادی بر اثر گرسنگی و سوء تغذیه جان سپردند.

21- ایران در نخستین سال های سلطنت محمد رضا شاه از لحاظ سیاسی چه وضعیتی داشت؟ محمد رضا این امکان را نداشت که همچون پدرش با استبداد و دیکتاتوری حکومت کند. بنابراین برای نمایندگان مجلس شورای ملی و هیئت وزیران فرصتی به وجود آمد که در اداره ی امور کشور نقش موثری داشته باشند. همچنین احزاب سیاسی و مطبوعات دوباره فعالیت خود را آغاز کردند.

22- رهبری نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران را چه کسانی بر عهده گرفتند؟ آیت الله کاشانی و دکتر محمد مصدق.

23- چرا انگلیس نتوانست از ملی شدن صنعت نفت جلوگیری کند؟ به دلیل وحدت ملت و همدلی رهبران نهضت.

24- چه عواملی موجب شکست نهضت ملی ایران شد؟ پس از مدتی، میان رهبران و گروه های سیاسی پشتیبان نهضت ملی شدن نفت اختلاف بروز کرد. رهبران نهضت اسیر جاه طلبی و خود خواهی سیاسی اطرافیان خود شدند و نتوانستند از گسترش اختلافات درونی جلوگیری کنند. در نتیجه اتحاد و همدلی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد.

25- چه شباهت ها و تفاوت هایی در اهداف نهضت تنباکو و نهضت ملی شدن نفت وجود داشت؟ شباهت: هر دو مبارزه با انگلستان - در هر دو روحانیان و روشنفکران نقش داشتند. تفاوت: تنباکو زمان قاجار بود و لی نفت در دوره پهلوی - تنباکو لغو بود ولی نفت حفظ یک قرارداد بود ولی نفت حفظ یک منبع انرژی برای کشور.

26- کودتای 28 مرداد 1332 با پشتیبانی کدام دولت ها صورت گرفت؟ انگلستان و آمریکا.

27- کودتای 28 مرداد 1332 را توضیح دهید؟ (دولت مصدق چگونه سرنگون شد؟) طبق برنامه ای که دو کشور انگلستان و آمریکا طراحی کردند، در روز 28 مرداد 1332 واحدهایی از ارتش به فرماندهی سرلشکر فضل الله زاهدی به خیابان ها ریختند و با اشغال مراکز مهم پایتخت، دولت دکتر مصدق را سرنگون کردند.

28- محمد رضا شاه پس از کودتای 28 مرداد چه سیاستی را در پیش گرفت؟ قانون ملی شدن صنعت را نادیده گرفت و امور اکتشاف، استخراج و فروش نفت را طی قراردادی به چندین شرکت نفتی انگلیسی، امریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار کرد و آنها متعهد شدند 50 درصد درآمد فروش نفت را به ایران بپردازند. همچنین محمد رضا شاه به شاهی مستبد و ستمگر تبدیل شد که اصول قانون اساسی را آشکارا نادیده می گرفت. او همچنین با تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) به سرکوب شدید مخالفان پرداخت و دوباره فضای ترس و خفقان بر ایران حاکم شد.

29- مهم ترین دلیل موفقیت کودتای 28 مرداد چه بود؟ اختلاف و دو دستیگی میان رهبران نهضت موجب دلسردی مردم شده و اتحاد و همدلی به تفرقه و دشمنی تبدیل شده بود. این وضعیت، شرایط را برای انگلستان و آمریکا فراهم کرد تا برای سرنگونی دولت مصدق فراهم سازد.

30- کودتای 28 مرداد 1332 چه تفاوت و چه شباهتی با کودتای 1299 داشت؟

شباهت: در هر دو کودتا کشورهای خارجی مانند انگلستان نقش داشتند.

تفاوت: کودتای 1299 به منظور تغییر سلسله ی پادشاهی ایران بود در حالی که در کودتای 28 مرداد 1332 سلطنت در خاندان پهلوی ادامه یافت.

31- در اواخر جنگ جهانی اول حکومت روسیه سرنگون شد و پس از آن نام این کشور به تغییر یافت. (اتحاد جماهیر شوروی)

32- قرارداد 1919 در زمان نخست وزیر بسته شد. (وثوق الدوله)

33- رضاخان از ابتدای حکومت به و روی آورد. (استبداد - دیکتاتوری)

34- رضا خان به بهانه ی و کارهایی انجام داد که نتیجه آن تضعیف ارزش های دینی بود. (پیشرفت - نوسازی فرهنگی و اجتماعی)

35- حکومت رضا شاه که بسیار شیفته ی ظاهر فرهنگ اروپایی بود اندکی پس از سرکوب دستور داد را با زور و خشونت از سر زنان و دختران ایرانی بردارند. (قیام گور شاد - حجاب)

36- یکی از رویدادهای مهم تاریخ معاصر ایران، ملی شدن است. (صنعت نفت)

37- امتیاز بهره برداری از منابع نفت ایران در زمان به واگذار شد. (مظفرالدین شاه - انگلیسی ها)

38- با مشاهده ی اتحاد و یکدلی مردم، قانون ملی شدن صنعت نفت را تصویب کرد. (مجلس شورای ملی)

39- پس از تصویب قانون ملی شدن نفت، نخست وزیر شد تا آن قانون را اجرا کند و دست بیگانگان را از این ثروت ملی کوتاه کند. (دکتر محمد مصدق)

40- پس از موفقیت کودتای 28 مرداد، نفوذ و سلطه بر کشور ما به تدریج افزایش یافت. (آمریکا)

سوالات تستی درس 14:

1- قرارداد 1919 در دوره نخست وزیری چه کسی وبا کدام کشور بسته شد؟

الف) وثوق الدوله-انگلیس □ ب) وثوق الدوله- روسیه □ ج) عین الدوله-انگلیس □ د) عین الدوله - روس □

- 2- با کدام کودتا حکومت از قاجاریه به پهلوی انتقال یافت؟
 الف) 1300 ب) 1919 ج) 1304 د) 1299
- 3- مجلس موسسان به طور رسمی در چه سالی احمد شاه قاجار را برکنار و حکومت را به رضا خان پهلوی واگذار کرد؟
 الف) سال 1299 ب) سال 1302 ج) سال 1304 د) سال 1300
- 4- جنگ جهانی دوم در چه سالی افتاد؟
 الف) 1918 م ب) 1914(2 م ج) 1939 م د) 1945 م
- 5- بنیان دانشگاه تهران در دوره کدام پادشاه زیر بوده است؟
 الف) محمد رضا شاه ب) رضا شاه ج) احمد میرزا د) محمد علی شاه
- 6- رهبران نهضت ملی شدن صنعت نفت چه کسانی بودند؟
 الف) کاشانی - مصدق ب) کاشانی - مدرس ج) کاشانی - مطهری د) مصدق - مدرس
- 7- با کودتای 1332 کدام دولت در ایران سرنگون شد؟
 الف) مدرس ب) کاشانی ج) مصدق د) هیچکدام
- 8- کودتای 1332 توسط کدام کشورها طراحی شد؟
 الف) روسیه - آمریکا ب) انگلیس - روسیه ج) آمریکا - انگلیس د) روسیه - فرانسه
- 9- کشف حجاب توسط کدام پادشاه صورت گرفت؟
 الف) محمد رضا شاه ب) رضا شاه ج) مظفرالدین شاه د) محمد علی شاه
- 10- اعتراض مردم مشهد در مسجد گوهر شاد به خاطر چه بود؟
 الف) حذف عزا داری ب) کلاه پهلوی ج) کشف حجاب د) پوشیدن لباس مشترک

درس 15 (انقلاب اسلامی ایران)

- 1- هدف آمریکا از ایجاد تغییرات در امور اجتماعی و اقتصادی ایران چه بود؟ از بین بردن زمینه ی قیام های مردمی و حفظ حکومت پهلوی.
- 2- اساسی ترین تغییرات در تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی چه بود؟
 الف) لغو شرط مسلمان بودن برای انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان. ب) لغو سوگند به قرآن از سوی انتخاب شوندگان و تبدیل آن به سوگند به کتاب آسمانی
- 3- به چه دلیل علما با تصویب نامه ی انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کردند؟ حکومت پهلوی به ظاهر وانمود می کرد که با این تغییرات قانونی قصد دارد مردم رادر فعالیت های اجتماعی مشارکت بدهد اما در حقیقت تهاجم هدف اوتضعیف هویت اسلامی ایران جامعه بود، به همین دلیل علما با آن مخالفت کردند.
- 4- چرا امام خمینی با تصویب نامه انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد؟ نتیجه ان چه شد؟ امام خمینی می دانست که هدف حکومت از این تغییرات، تضعیف اسلام و تخریب ارزش های اسلامی است. سرانجام در نتیجه ی مخالفت جدی امام و سایر علما دولت مجبور شد تصویب نامه ی مذکور را لغو کند.
- 5- چرا تصویب نامه ی انجمن های ایالتی و ولایتی موجب تضعیف اسلام و تخریب ارزش های اسلامی می شد؟ زیرا حکومت پهلوی به ظاهر وانمود می کرد که با این تغییرات قانونی قصد دارد مردم رادر فعالیت های اجتماعی مشارکت بدهد اما در حقیقت تهاجم هدف اوتضعیف هویت اسلامی ایران جامعه بود.